Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (šesti senat)

z dne 22. maja 2014*

„Pritožba — Konkurenca — Omejevalni sporazumi — Trg plastičnih industrijskih vreč — Pripis matični družbi kršitev, ki jih je storila hčerinska družba — Obveznost obrazložitve“

V zadevi C-36/12 P,

zaradi pritožbe na podlagi člena 56 Statuta Sodišča Evropske unije, vložene 24. januarja 2012,

Armando Álvarez SA, s sedežem v Madridu (Španija) ki jo zastopajo M. Troncoso Ferrer, E. Garayar Gutiérrez in C. Ruixo Claramunt, odvetniki,

pritožnica,

druga stranka v postopku:

Evropska komisija, ki jo zastopata F. Castilla Contreras in F. Castillo de la Torre, agenta, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

tožena stranka na prvi stopnji,

SODIŠČE (šesti senat),

v sestavi A. Borg Barthet, predsednik senata, E. Levits, sodnik, in M. Berger (poročevalka), sodnica,

generalna pravobranilka: E. Sharpston,

sodna tajnica: L. Carrasco Marco, administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 15. januarja 2014,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalne pravobranilke, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

1 Družba Armando Álvarez SA s to pritožbo predlaga razveljavitev sodbe Splošnega sodišča Evropske unije Álvarez/Komisija (T-78/06, EU:T:2011:673, v nadaljevanju: izpodbijana sodba), s katero je to zavrnilo njeno tožbo zaradi delne razglasitve ničnosti Odločbe Komisije C(2005) 4634 final z dne

* Jezik postopka: španščina.

30. novembra 2005 v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 ES (zadeva COMP/F/38.354 – Industrijske vreče) (v nadaljevanju: sporna odločba) ter razveljavitev ali, podredno, zmanjšanje globe, ki ji je bila naložena s to odločbo.

Dejansko stanje in sporna odločba

2 Pritožnica je delniška družba španskega prava, ki opravlja različne industrijske dejavnosti v sektorjih izdelave jeklenih sodov, industrijskega mizarstva in prodaje lesa. Ima več hčerinskih družb, med katerimi je tudi družba Plásticos Españoles SA (ASPLA) (v nadaljevanju: ASPLA), ki jo je imela leta 2002 v 98,6-odstotni lasti.

3 Družba British Polythene Industries je novembra 2001 Komisijo Evropskih skupnosti obvestila o obstoju omejevalnega sporazuma v sektorju industrijskih vreč (v nadaljevanju: omejevalni sporazum).

4 Potem ko je Komisija junija 2002 opravila preglede, je 29. aprila 2004 začela upravni postopek in sprejela obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah zoper več družb, med katerimi sta bili tudi družba ASPLA in pritožnica.

5 Komisija je 30. novembra 2005 sprejela sporno odločbo, katere člen 1(1)(j) določa, da sta družba ASPLA in pritožnica kršili člen 81 ES s tem, da sta od 8. marca 1991 do 26. junija 2002 sodelovali pri več sporazumih in usklajenih ravnanjih v sektorju plastičnih industrijskih vreč v Belgiji, Nemčiji, Španiji, Franciji, Luksemburgu in na Nizozemskem, ki so se nanašali na določitev cen in vzpostavitev skupnih modelov za izračun cen, razdelitev trga in dodelitev prodajnih kvot, razdelitev strank, poslov in naročil, na usklajene ponudbe na nekatere javne razpise in izmenjavo individualiziranih informacij.

6 Komisija je zato družbi ASPLA in pritožnici v členu 2, prvi odstavek, točka (h), sporne odločbe naložila globo v višini 42 milijonov EUR, za plačilo katerih sta ti družbi solidarno odgovorni.

Izpodbijana sodba

7 Pritožnica je 24. februarja 2006 zoper sporno odločbo v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila tožbo. Z njo je v bistvu Splošnemu sodišču predlagala, primarno, naj to odločbo, kolikor se nanaša nanjo, razglasi za nično ali, podredno, naj zniža globo, ki ji jo je Komisija naložila.

8 V podporo svoji tožbi je pritožnica navedla en sam razlog, ki se nanaša na napačno presojeno dejansko stanje in kršitev domneve nedolžnosti ter načela spoštovanja pravice do obrambe.

9 Splošno sodišče je tožbo v celoti zavrnilo.

Predlogi strank in postopek pred Sodiščem

10 Pritožnica Sodišču predlaga, naj:

— izpodbijano sodbo razveljavi in sporno odločbo razglasi za nično ter

— Komisiji naloži plačilo stroškov.

11 Komisija Sodišču predlaga, naj:

— pritožbo zavrne in

— pritožnici naloži plačilo stroškov.

12 Z odločbo predsednika šestega senata Sodišča z dne 15. maja 2013 je bil postopek v zvezi s to pritožbo prekinjen do konca postopka v zadevah, v katerih so bile izdane sodbe Gascogne Sack Deutschland/Komisija (C-40/12 P, EU:C:2013:768), Kendrion/Komisija (C-50/12 P, EU:C:2013:771) in Groupe Gascogne/Komisija (C-58/12 P, EU:C:2013:770). Postopek se je nadaljeval po razglasitvi teh sodb 26. novembra 2013.

Pritožba

Primarni pritožbeni razlog

Trditve strank

13 Pritožnica zatrjuje, da ji je v izpodbijani sodbi Splošno sodišče pripisalo odgovornost za ugotovljeno kršitev tako, da se je opiralo na dva razloga, ki nista v sporni odločbi. Na prvem mestu, v točkah 38 in 39 navedene sodbe naj bi Splošno sodišče štelo, da dokazni elementi, ki jih je predložila Komisija, dokazujejo neposredno sodelovanje pritožnice pri omejevalnem sporazumu, kar naj ne bi bilo razvidno iz točk obrazložitve sporne odločbe. Na drugem mestu, v točki 35 iste sodbe naj bi se Splošno sodišče sklicevalo na domnevo, da je pritožnica kot matična družba, ki ima v stoodstotni lasti hčerinsko družbo, to je družbo ASPLA, izvajala odločilen vpliv na njeno ravnanje, medtem ko naj se Komisija v sporni odločbi na to domnevo ne bi opirala.

14 Ker naj bi Splošno sodišče napačno uporabilo ta razloga, naj bi napačno uporabilo pravo in kršilo pravico pritožnice do obrambe, ki naj se ne bi mogla braniti proti tema trditvama, ki nista bili navedeni v sporni odločbi.

15 Komisija meni, da ta pritožbeni razlog ni utemeljen. V sporni odločbi naj bi odgovornost pritožnice jasno temeljila na domnevi, da je ta kot matična družba izvajala odločilen vpliv na ravnanje hčerinske družbe. Samo dopolnilno naj bi bili v tej odločbi navedeni indici glede dejanskega izvajanja takega vpliva s strani pritožnice.

Presoja Sodišča

16 V zvezi s tem je treba poudariti, da se je v tej zadevi Komisija v točki 580 obrazložitve sporne odločbe izrecno sklicevala na domnevo, da matična družba dejansko izvaja odločilni vpliv na hčerinsko družbo, ki jo ima v stoodstotni lasti, preden je v točki 584 obrazložitve te odločbe pojasnila, da bo ta pristop natančno obrazložen od primera do primera za vsako zadevno podjetje (glej sodbo Kendrion/Komisija, EU:C:2013:771, točka 28).

17 V točkah obrazložitve sporne odločbe, ki se nanašajo na družbo ASPLA in na pritožnico, je Komisija najprej v točki 669 obrazložitve te odločbe spomnila, da je imela pritožnica v lasti 98,6 % kapitala družbe ASPLA. Na drugem mestu je v točki 671 obrazložitve iste odločbe navedla, da je očitno, da je pritožnica zelo vpletena v operativno upravljanje družbe ASPLA. Komisija je v utemeljitev te trditve v točkah od 672 do 676 obrazložitve te odločbe navedla dejstva, ki so se obravnavala v pisnem postopku, glede navzočnosti najvišjih članov vodstva pritožnice na vsaj 22 sestankih podjetij, ki so sodelovala pri omejevalnem sporazumu, in glede posredovanja, vsaj nominalno, zapisnikov z drugih sestankov s strani predstavnikov družbe ASPLA vodstvu pritožnice.

18 V teh okoliščinah je Splošno sodišče, ne da bi napačno uporabilo pravo, v točki 35 izpodbijane sodbe na podlagi sodne prakse glede pogojev, v katerih se domneva, da matična družba izvaja odločilen vpliv na svojo hčerinsko družbo, ugotovilo, da je Komisija upravičeno domnevala, da je pritožnica, upoštevajoč njeno udeležbo v višini 98,6 % v kapitalu družbe ASPLA, na ravnanje slednje izvajala odločilen vpliv.

19 Poleg tega pritožnica ne more uspešno zatrjevati, da ni mogla izvrševati svoje pravice do obrambe zoper uporabo te domneve s strani Komisije. Iz začetne vloge pri Splošnem sodišču, zlasti iz njene točke 19, je namreč razvidno, da je priznala obstoj te domneve, čeprav je izpodbijala njeno zakonitost z vidika domneve nedolžnosti. Poleg tega so bile njene utemeljitve v zvezi s tem preučene v točkah od 22 do 29 izpodbijane sodbe in zavrnjene v njeni točki 30.

20 Splošno sodišče je v točkah 36 in 37 izpodbijane sodbe prav tako pravilno preučilo argumente, s katerimi je pritožnica želela izpodbiti domnevo o dejanskem nadzoru, ki izhaja iz kapitalskih povezav med pritožnico in njeno hčerinsko družbo, na katero se je oprla Komisija. V okviru te preučitve je Splošno sodišče navedlo razloge, iz katerih po njegovem mnenju ni mogoče sprejeti nobenega od teh argumentov.

21 Točki 38 in 39 izpodbijane sodbe spadata v isto fazo razlogovanja Splošnega sodišča, njun obseg pa je treba torej presoditi ob upoštevanju logičnega zaporedja tega razlogovanja.

22 V točki 38 izpodbijane sodbe je Splošno sodišče štelo, da navzočnost najvišjih članov vodstva pritožnice na več sestankih podjetij, ki so sodelovala pri omejevalnem sporazumu, in dejstvo, da je bila pritožnica obveščena o drugih sestankih z zapisniki, ki so jih sestavili predstavniki družbe ASPLA, zadostujejo kot dokaz, da je bila neposredno udeležena v pogovorih, ki so potekali znotraj kartela. Splošno sodišče je v točki 39 iste sodbe menilo, da dejstvo, da predstavniki pritožnice, kakor ta zatrjuje, niso imeli pooblastila za sodelovanje pri omejevalnem sporazumu, ni upoštevno.

23 V nasprotju s tem, kar zatrjuje pritožnica, te presoje ni mogoče razlagati, kot da izkazuje, da ji je bil pripisan nov očitek glede odgovornosti za neposredno sodelovanje pri omejevalnem sporazumu. Splošno sodišče se je namreč v tej fazi razlogovanja omejilo na presojo upoštevnosti in verjetnosti argumentov, s katerimi je pritožnica skušala doseči izpodbitje te domneve in dodatnih indicev, na katere se je opirala Komisija, da je štela, da je ta družba izvajala odločilen vpliv na hčerinsko družbo. V okviru presoje dokaznih elementov, ki so mu bili predloženi, je Splošno sodišče lahko legitimno poudarilo dokazno moč, ki jo je po njegovem mnenju treba pripisati indicu, ki ga je Komisija navedla glede tesne povezave med vodilnimi organi obeh družb, ne da bi ta presoja spremenila temelj odgovornosti, pripisane pritožnici.

24 V teh okoliščinah pritožnica ne more zatrjevati, da ni mogla izvrševati svoje pravice do obrambe zoper na novo pripisan očitek, kar zadeva odgovornost.

25 Iz navedenega je razvidno, da je treba pritožbeni razlog, ki ga je pritožnica v podporo pritožbi navedla primarno, zavrniti.

Podredni pritožbeni razlog

Trditve strank

26 Pritožnica zatrjuje, da je napačna uporaba prava s strani Splošnega sodišča, ko je odločalo na podlagi razlogov, ki jih stranki v postopku nista navedli, privedla do pomanjkljive presoje trditev, ki so bile dejansko predstavljene v njeni začetni vlogi, tako da je razlogovanje v sodbi nedosledno in neobrazloženo.

27 Pritožnica zatrjuje, da ker se Komisija za njen primer ni sklicevala na nobeno domnevo, da je matična družba odgovorna za ravnanje hčerinske družbe, je edini dokazni element, ki je bil naveden v utemeljitev njenega vpliva na hčerinsko družbo, poleg tega, da ima delež v njenem kapitalu, delna identičnost članov uprave obeh družb. Pritožnica naj bi pri Splošnem sodišču zatrjevala, da to dejstvo ni zadostno, in naj bi se opirala na druge razloge za izpodbitje odgovornosti, ki ji je bila pripisana v okviru omejevalnega sporazuma. Splošno sodišče pa naj bi opustilo kakršno koli presojo teh argumentov.

28 Komisija trdi, da ta podredni pritožbeni razlog ni utemeljen.

Presoja Sodišča

29 Najprej je treba ugotoviti, da pritožbeni razlog, ki ga je pritožnica navedla podredno, temelji na predpostavki, da se Komisija v sporni odločbi ni oprla na domnevo odločilnega vpliva matične družbe na hčerinsko družbo, ki jo je imela v popolni ali skoraj popolni lasti. Ta predpostavka je, kakor je razvidno iz točk od 16 do 19 te sodbe, napačna.

30 Poleg tega je iz točk od 20 do 22 te sodbe razvidno, da obrazložitev izpodbijane sodbe v nasprotju s tem, kar zatrjuje pritožnica, kar zadeva preučitev argumentov, ki jih je pritožnica navedla, da bi izpodbila domnevo, da je izvajala odločilen vpliv na svojo hčerinsko družbo, ni nedosledna.

31 V delu, v katerem pritožnica v okviru podrednega pritožbenega razloga zatrjuje, da Splošno sodišče ni izpolnilo svoje obveznosti obrazložitve, ker ni odgovorilo na vsak argument, ki ga je navedla, da bi izpodbila domnevo dejanskega izvajanja odločilnega vpliva, je treba spomniti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča Splošno sodišče z obveznostjo obrazložitve sodb na podlagi členov 36 in 53, prvi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije ni zavezano k natančni obrazložitvi, ki bi izčrpno in drugemu za drugim sledila vsem razlogovanjem strank v sporu (sodba Groupe Gascogne/Komisija, EU:C:2013:770, točka 37).

32 Splošno sodišče je v točkah 36 in 37 izpodbijane sodbe preučilo argumente pritožnice. Čeprav je bila zavrnitev nekaterih argumentov, na primer tistih, ki so se nanašali na naravo industrijskih dejavnosti obeh družb, na njihovo ekonomsko vrednost, zaposlitev zunanjih vodilnih delavcev in špansko pravo družb, le na kratko obrazložena, pa je bila zadostna, da pritožnici omogoči, da se seznani z razlogi, na katere se je opiralo Splošno sodišče. Iz teh točk je namreč razvidno, da je Splošno sodišče razsodilo, da ti elementi niso taki, da bi lahko postavili pod vprašaj dokazno moč dokaznih elementov, kot je vloga najvišjih članov vodstva pritožnice, kar zadeva delovanje obeh družb in praktičnih učinkov pretežno enake sestave njihovih uprav, ki jih je Komisija navedla v utemeljitev domneve, da se je lahko za pritožnico, glede na dejstvo, da je imela v lasti skoraj ves kapital družbe ASPLA, domnevalo, da je na svojo hčerinsko družbo izvrševala odločilen vpliv.

33 V delu, v katerem pritožnica izpodbija to, kako je Splošno sodišče presodilo dejstva in dokazne elemente, ki so mu bili predloženi, zadostuje spomniti, da taka presoja ne pomeni pravnega vprašanja, ki bi bilo kot tako v okviru pritožbe predmet nadzora Sodišča, razen v primerih kršenja pravil glede dokaznega bremena in izvedbe dokazov ter izkrivljenja teh dokazov (sodba FLSmidth/Komisija, C-238/12 P, EU:C:2014, točka 31 in navedena sodna praksa).

34 Ob upoštevanju navedenega je treba pritožbeni razlog, ki ga je pritožnica navedla podredno, zavrniti.

35 Glede na to, da ni bilo mogoče sprejeti nobenega od pritožbenih razlogov, ki ju je pritožnica uveljavljala v podporo pritožbi, je treba to zavrniti.

Stroški

36 Člen 184(2) Poslovnika Sodišča določa, da če pritožba ni utemeljena, o stroških odloči Sodišče.

37 V skladu s členom 138(1) navedenega poslovnika, ki se uporablja za pritožbeni postopek na podlagi člena 184(1) istega poslovnika, se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki. Komisija je predlagala, naj se pritožnici naloži plačilo stroškov, in ker ta s pritožbenimi razlogi ni uspela, poleg svojih stroškov nosi tudi stroške Komisije za to pritožbo.

Iz teh razlogov je Sodišče (šesti senat) razsodilo:

1. Pritožba se zavrne.

2. Družbi Armando Álvarez SA se naloži plačilo stroškov te pritožbe.

Podpisi